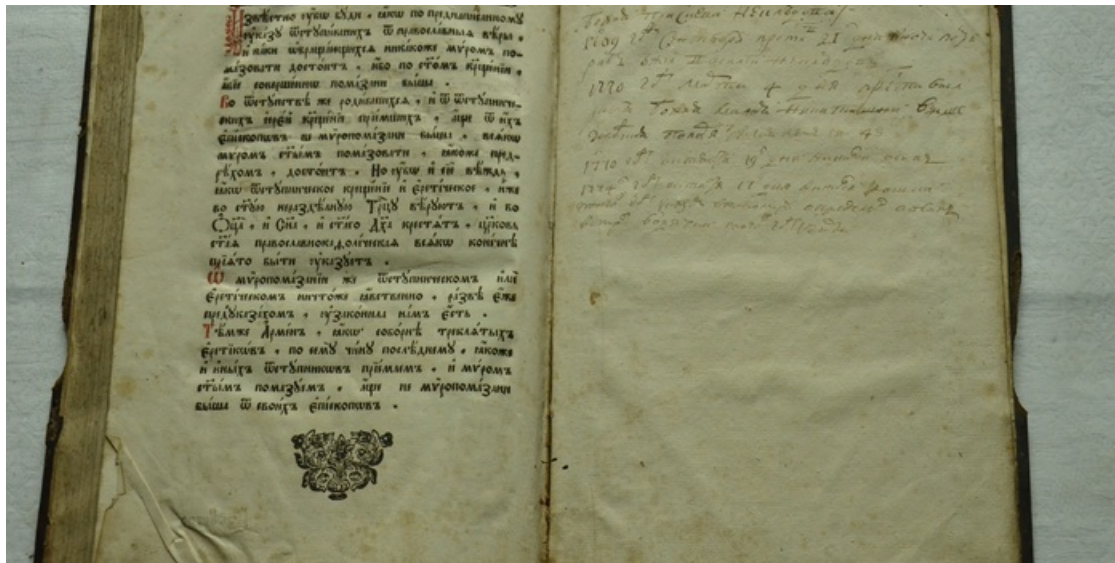

Normatīvie akti

Publicēts: 23.09.2020.

Latvijas kultūras vērtības aizsargā ne tikai likums par kultūras pieminekļu aizsardzību, bet arī ir spēkā esoši ES tiesiskie regulējumi par mākslas priekšmetu ievēšanu, izvešanu un par nelikumīgi izvesto mākslas antikvāro priekšmetu atgriešanu. Latvija ir pievienojusies 1954. gada UNESCO (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization* Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija) [Konvencijai par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā](#) un 1970. gada [UNESCO Konvencijai par kultūras priekšmetu nelikumīgas ievēšanas, izvešanas un īpašumtiesību maiņas aizliegumu un novēršanu](#) (turpmāk 1970. gada UNESCO Konvencija), stājās spēkā 2019. gada 21. aprīlī. 2019. gada 1. augustā Latvijā stājās spēkā 1995. gada UNIDROIT (*International Institute for the Unification of Private Law* Starptautiskais privāttiesību unifikācijas institūts) [Konvencija par zagtajiem vai nelikumīgi izvestajiem kultūras priekšmetiem](#) (turpmāk 1995. gada UNIDROIT Konvencija).

- Latvijā senlietas, kas ir senākas par 17. gadsimtu, pieder Latvijas Republikai, un tās ir aizliegts atsavināt, iegūt, glabāt, pārvietot, pirt, pārdot, izvest un pārsūtīt, izņemot gadījumus, kad personas var pierādīt to likumīgo izcelsmi. Latvijas Republikas Civillikums nosaka, ka uz svešas zemes bez īpašnieka atļaujas ir aizliegts meklēt apslēptu mantu.
- Pēc 1970. gada UNESCO Konvencijas stāšanās spēkā Latvijā (21.04.2019.) ir aizliegts iegādāties un/vai ievest kultūras priekšmetus, kas radīti citā UNESCO dalībvalstī un kuri ir nelikumīgi izvesti no izcelsmes valsts pēc šīs konvencijas stāšanās spēkā iesaistītajā dalībvalstī.
- Latvijā aizliegts ievest kultūras priekšmetu, kas ticis nozagts, piemēram, kādam muzejam citā dalībvalstī, kas ir 1970. gada UNESCO Konvencijas dalībvalsts.
- No valsts teritorijas aizliegts izvest kultūras priekšmetus, ja tiem nav atbilstošas izvešanas atļaujas.
- Izvešanas atļauja nepieciešama kultūras priekšmetu kategorijām, kas definētas Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumos Nr. 846 [“Noteikumi par kultūras pieminekļu, tajā skaitā valstij piederošu senlietu, mākslas un antikvāro priekšmetu, izvešanu no Latvijas un ievēšanu Latvijā”](#).

Latvijā kultūras priekšmetu apriti regulē vairāki tiesību akti.

Likumi

[Par kultūras pieminekļu aizsardzību](#)

[Krimināllikums](#)

[Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss](#)

[Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums](#)

Ministru Kabineta noteikumi

[Noteikumi par kultūras pieminekļu, tajā skaitā valstij piederošo senlietu, mākslas un antikvāro priekšmetu izvešanu no Latvijas un ieviešanu Latvijā](#)

[Noteikumi par valsts nodevu par kultūras pieminekļu, tajā skaitā valstij piederošo senlietu, pagaidu izvešanu un mākslas un antikvāro priekšmetu pilnīgu izvešanu un pagaidu izvešanu no Latvijas](#)

[Nelikumīgi izvesto mākslas un antikvāro priekšmetu atdošanas kārtība](#)

Konvencijas

[Eiropas konvencija arheoloģiskā mantojuma aizsardzībai](#)

[Konvencija par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā](#)

[Eiropas kultūras konvencija](#)

[Konvencija par zagtajiem vai nelikumīgi izvestiem kultūras priekšmetiem](#)

[Konvencija par kultūras priekšmetu nelikumīgas ieviešanas, izvešanas un īpašumtiesību maiņas aizliegšanu un novēršanu](#)

[Eiropas Padomes Konvencija par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar kultūras vērtībām](#)

 [Eiropas Padomes konvencija par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar kultūras vērtībām](#)

 [Darbības pamatnostādnes par 1970. gada UNESCO Konvencijas īstenošanu](#)

Citi

[Eiropas Savienības Padomes regula \(EK\) Nr.116/2009 par kultūras priekšmetu izvešanu](#)

[Eiropas parlamenta un padomes direktīva 2014/60/ES par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu un ar ko groza Regulu \(ES\) Nr.1024/2012 \(pārstrādātā redakcija\)](#)

[Eiropas parlamenta un padomes regula \(ES\) 2019/880 par kultūras priekšmetu ieviešanu un importu](#)

 [Apvienotās Karalistes izstāšanās un ES noteikumi kultūras priekšmetu eksporta jomā](#)

 [Padomi kultūras priekšmetu nelikumīgas aprites novēršanai](#)

 [Padomi mākslas un antikvāro priekšmetu tirgus dalībniekiem](#)

Apdraudēto Latvijas arheoloģisko senlietu katalogs

 [latviešu valodā](#)

 [angļu valodā](#)

 [krievu valodā](#)

 [UNESCO rokasgrāmata "Sakrālā mantojuma aizsardzības nodrošināšana"](#)

[Arheoloģija](#)

Attēls: I. Bula

<https://www.nkmp.gov.lv/lv/normative-akti-0>